



2022.OBH.XII.B.29/3.

Magyar Helsinki Bizottság

kmt+request-20084-90e8eee4@kimittud.org

Tisztelt Magyar Helsinki Bizottság!

Az Országos Bírósági Hivatal (továbbiakban: OBH) a 2022. május 2. napján érkezett közérdekű adatigénylésére a törvényben foglalt határidőn belül a következő választ adja:

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 5. pontja szerint közérdekű adatnak az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy *kezelésében lévő és* tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában *rögzített információ vagy ismeret* minősül, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől.

Az I. sorszám alatti kérdésekhez

Ezen igénylések első mondatai olyan történeti tényekre (eseményekre), illetve azok esetleges elmaradására kérdeznék rá, amelyek – minthogy a törvényi definíció konjunktív feltételeit nem teljesítik maradéktalanul – nem minősülnek közérdekű adatnak. Önmagában ugyanis egy-egy tény esetleges megtörténte avagy meg nem történte (elmaradása) egyáltalán nem azonos az arra vonatkozó információ vagy ismeret kifejezett kezelésével (nemleges – nem létező – tény kezelése már csak logikailag is kizárt lenne), ebből következően pedig a pusztán tényre való rákérdezés – függetlenül attól, hogy azt az igénylő annak állítja be – eleve meghaladja a közérdekű adatkérés kereteit.

Miután az I.3. és I.4. kérdések harmadik mondatai különféle hipotézisekkel kapcsolatban várnak magyarázatot, azok szintén kívül esnek a közérdekű adatok körén, hiszen a közérdekű adatigénylés funkciója nem az, hogy a közfeladatot ellátó szervezet magyarázkodásra készítse valamely eljárása vagy eljárása vélt mellőzése okairól és motivációiról.

Az ilyen irányú („értésült-e, megpróbálta-e és mikor, véleményezte-e, miért mellőzte, miért nem ismertette”) kérdésekre való válaszadást ezért megtagadom.

Ettől függetlenül rögzítendő, hogy az OBH Elnöke a Fővárosi Ítéltábla Közigazgatási Kollégiumának felállítására irányuló jogalkotási folyamatban – s így a hivatkozott összegző módosító javaslatlall összefüggésben is – a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (1) bekezdés e) pontjának megfelelően, a bíróságok bevonásával járt el. A Bszi. 76. § (1) bekezdés e) pontja szerint „Az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében a bíróságok véleményét az OBH-n keresztül beszerelve és összegezve, véleményezi - az önkormányzati rendeleteket kivéve - a bíróságokat érintő jogszabályok tervezetét.” Erre tekintettel az OBH elnökének nem tartozik – és nem is tartozott – törvényi kötelezettségébe az, hogy a jogszabály-veleményezési folyamatba az Országos Bírői Tanácsot (a továbbiakban: OBT) bármilyen formában bevonja.

Az I.3. kérdésnek a vélemény kiadására irányuló részét illetően kiemelendő, hogy az Infotv. 27. § (5) bekezdése szerint a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. A (6) bekezdés alapján az adat a döntés meghozatalát követően sem adható ki, ha az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

A Bszi. 76. § (1) bekezdés e) pontja alapján a bíróságok véleményének összegezésével készült vélemény – mint a bíróságokat érintő jogszabályok jogalkotó által tervezett módosítására adott vélemény – a törvényalkotó döntés-előkészítési folyamatához kapcsolódik. Az e jogalkotáshoz vezető folyamatban az OBH a beérkezett bírósági véleményeket szintetizálja annak érdekében, hogy jól alkalmazható, koherens jogi szabályozás megalkotását támogassa, illetve az alkotmányos követelményeknek is megfelelő szabályozás kialakítását segítse elő.

Törvényi szintű szabályozás esetén az előkészítésért felelős minisztérium az Országgyűlés számára a tervezet révén döntés-előkészítő anyagot készít. A törvényalkotás minisztériumi szakaszába bekapcsolódva tett bírósági észrevételek és javaslatok a döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített, a döntés megalapozását szolgáló adatokat (pl. a jogalkotó által kért, egyedi statisztikai elemzés) is tartalmazhatnak, amelyek a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvánosak.

Mindez – ahogyan arra a Kúria is rámutatott a Pfv.20.865/2021/4. számú határozatában – még fokozottabban érvényesül abban az esetben is, amikor a jogszabály – vagy akár csak az összegző módosító javaslatának – tervezete még nem is volt nyilvános. A jogalkotót ugyanis nem köti az OBH elnökének a bíróságok bevonásával készített véleménye, azt figyelmen kívül hagyhatja, illetve alkothat azzal ellentétes jogszabályokat, melyeket a bíróságoknak – ennek ellenére – kötelező lesz majd alkalmazniuk.

Az I.3. sorszámú kérdésben kiadni kért irat megismerése esetén a jövőbeli szabad szakmai véleménynyilvánítás nehezebbé válna, ha az OBH elnöke és az érintett bíróságok véleménye és esetleges javaslatai nyilvánosságra kerülnének. Ha a bíróságok a véleményük miatt támadhatóvá válnak, az veszélyeztetheti közreműködési hajlandóságukat, illetve véleményük befolyásmentességét is (mivel a jogalkotás – természeténél fogva – a közéleti viták állandó tárgya), továbbá az ítélezésükbe vetett közbizalmat is.

Minderre figyelemmel megállapítható, hogy az I.3. sorszám alatt kiadni kért vélemény nem nyilvános az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdése szerint, amely miatt annak kiadását egyébként is meg kell tagadni.

A II. sorszám alatti kérdésekhez

II.1., II.2., II.5/b.:

A kérdésekkel megismerni kívánt „szempontok”, „tényezők” és „indokok” közlése kívül esik a közérdekű adatok törvényi meghatározásán. Ezen kérdésekkel valójában az OBH Elnökének sarkalatos törvényekben meghatározott jogköreiben [a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 232/U. §, 31. § (1)-(2) bekezdés; Bszi. 76. § (4) bekezdés a) pont, (5) bekezdés h) pont] hozott olyan határozataival kapcsolatban várnak további magyarázatot, amelyeket az OBH Elnökének – törvényi kötelezettség hiányában – egyébként sem kellett külön indokolnia (a fővárosi ítéltáblai közigazgatási bírói létszám megállapítása, a Fővárosi Ítéltábla létszámának meghatározása, a kirendelt bírák személyének kiválasztása).

Ezen „szempontok”, „tényezők” és „indokok” kiadására – döntés-előkészítő jellegük okán – az Infotv. 27. § (5) és (6) bekezdéseire figyelemmel még akkor sincs lehetőség, ha azok közül – a kifejtettek ellenére – esetlegesen bármelyik is közérdekű adatnak minősülne.

Tájékoztatatom, hogy az OBH Elnöke a 2022. április 29. napján kelt határozataival [35.SZ/2022. (IV.29.), 134.E/2022. (IV.29.), 135.E/2022. (IV.29.), 136.E/2022. (IV.29.), 137.E/2022. (IV.29.), 138.E/2022. (IV.29.), 139.E/2022. (IV.29.)] a Fővárosi Ítéltáblán további nyolc bírói álláshelyet rendszerezített és ezzel összefüggésben újabb hat ítéltáblai közigazgatási bírói pályázatot írt ki, amelyek az OBH honlapján és a Bírósági Közlöny Különszámában is nyilvánosan közzétételre kerültek. Ezek a következő url-címekről érhetők el:

https://birosag.hu/sites/default/files/bk_2022_kulonszam_4_002.pdf,

<https://birosag.hu/orszagos-birosagi-hivatal-0/obh-elnokenek-dontesei/obh/hatarozat>.

Ezt meghaladóan a II/2. kérdés „hogyan kívánja feltölteni” része már csak a megfogalmazásából következően is egy esetleges további – jövőbeli – intézkedésre kérdez rá, a létszám mikénti „feltöltésével” kapcsolatos döntések alapját képező körülmények előzetes feltárása és nyilvánosságra hozatala azonban az erre irányuló döntés meghozatala előtt nem lehetséges az Infotv. 27. § (5) bekezdésére figyelemmel.

II.3., II.4.:

A kérdésekkel megismerni kívánt „indokok” közlése már csak azért sem tartozik a közérdekű adatok körébe, mert a Bjt. 103. § (1) bekezdés a) pontjának sarkalatos törvényi rendelkezése értelmében ezen – a központi igazgatási körébe tartozó létszámgazdálkodási – tárgykörben is kizárólag az OBT-nek van (lenne) jelzési jogköre az OBH Elnöke felé.

II.5/a.:

A kirendelések alkalmazására a nyilvánosan közzétett – és a kérdésben is feltüntetett – 54.E/2022. (II.17.) OBHE határozatban konkrétan megjelölt – a Bjt. 31. § (2) bekezdésének megfelelő – okból került sor.

Az 54.E/2022. (II.17.) OBHE határozatnak a kirendelés „indokát” is rögzítő szövege elérhető a következő url-címről:

<https://birosag.hu/obh/hatarozat/54e2022-ii-17-obhe-hatarozat-birok-fovarosi-itelotablara-torteno-kirendelesero1>

II.5/c.:

A kollégiumban szolgálatot teljesítő bírák esetleges „összeférhetetlenségének” elkerüléséhez szükséges intézkedések nem tartoznak az OBH Elnökének feladat- és hatáskörébe.

Ennek megfelelően a konkrét közigazgatási ügyek elbírálása során a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 10. § (2) bekezdése mondja ki azt, hogy a perorvoslat elintézéséből ki van zárva az a bíró is, aki a perorvoslattal támadott határozat meghozatalát megelőző bírósági eljárásban részt vett.

II.6-7.:

2022. január 1. napján összesen 4 bíró tartozott a Bjt. 232/U. § (2) bekezdés hatálya alá. Az OBH Elnöke a szolgálati úton (az érintett bíró feletti munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnökön keresztül, az OBH Elnöke által erre rendszerezített nyilatkozat-minta 2021. december 21. napján történt elküldésével) tájékoztatta az érintett bírákat a Bjt. 232/U. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozattételi lehetőségről.

Jogorvoslati jogai kapcsán tájékoztatom, hogy az Infotv. 31. § (1) és (3) bekezdése szerint „Az igénylő a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása vagy a teljesítésre nyitva álló, vagy az adatkezelő által a 29. § (2) bekezdése szerint meghosszabbított határidő eredménytelen eltelte esetén, valamint az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének felülvizsgálata érdekében bírósághoz fordulhat. (...) A pert az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított harminc napon belül kell megindítani az igényt elutasító közfeladatot ellátó szerv ellen.”.

Az Infotv. 52. § (1) és (1a) bekezdése alapján pedig „A Hatóságnál bejelentéssel bárki vizsgálatot kezdeményezhet arra hivatkozással, hogy személyes adatok kezelésével, illetve a közérdekű adatok vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogok gyakorlásával kapcsolatban jogsérelem következett be, vagy annak közvetlen veszélye fennáll. A Hatóság vizsgálata a 31. § (1) bekezdésében meghatározott indokok valamelyikén alapuló bejelentés esetén az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított egy éven belül kezdeményezhető.”.

Tájékoztatom továbbá, hogy válaszomat kizárólag elektronikus úton, az adatigénylésben megadott e-mail címre küldöm meg.

Budapest, 2022. május 16.

Üdvözlettel:



dr. Benkő Imola
főosztályvezető

